

В. І. Галака

ФОРМУВАННЯ ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Сучасна школа має бути зорієнтована на використання педагогічних технологій, за допомогою яких не просто поповнювалися б знання й уміння учнів, а й розвивалися такі їх якості, як пізнавальна активність, самостійність, уміння творчо розв'язувати навчальні й практичні завдання, вправи, вироблялися б уміння практичного і творчого застосування здобутих знань. Отже, є потреба не лише в оновленні змісту мовної освіти, а й у визначенні нових підходів до організації навчального процесу.

Значною мірою, враховуючи висновки науковців і вчителів-практиків, реалізація цього завдання можлива за умови впровадження активних дидактичних методів навчання пошукового спрямування, серед яких особливого значення набувають інформаційно-проблемний виклад, проблемно-пошуковий та дослідницький методи.

Проблемний підхід під час вивчення української мови передбачає використання пізнавальних завдань і запитань, спрямованих на активізацію розумової діяльності учнів, стимулювання їх на пошуки невідомого, збудження емоцій.

Найпоширенішим на уроках мови є частково-пошуковий метод, який дає змогу учням розв'язувати проблеми з допомогою вчителя. Сам педагог створює й формулює проблему, намічає шляхи її розв'язання, допомагає перевірити правильність висновків.

При застосуванні дослідницького методу учні повинні самостійно виконувати поставлені проблемні завдання. Під час розв'язання проблеми школярі засвоюють елементи наукового дослідження: формулювання теми дослідження, планування шляхів для її розв'язання, висунення та перевірка гіпотез, обґрунтування висновків.

Учитель на уроці не повинен бути пасивним спостерігачем, а постійно спонукати школярів до висловлення власної думки, створювати ситуації успіху задля підвищення учнівської самооцінки, прагнути, щоб діти відчували себе в ролі дослідників, яким під силу розв'язати поставлене завдання, зробити «відкриття».

«Круглі» столи, ігрові дебати, мозкові штурми, прес-конференції, уроки захисту знань та уроки-дослідження можуть створити ситуації невимушеного спілкування, умови для міжособистісного діалогу, діалогу різноманітностей.

Отже, завдання вчителя – створити умови для саморозвитку, самовдосконалення, самоосвіти учня, який з об'єкта виховання та навчання стає рівноправним партнером, отримує ґрунтовні знання, що виникають на базі максимальної розумової активності.

В. В. Галяс

КУЛЬТУРА ПОВЕДЕННЯ НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ КАК ОДНО ИЗ ПРОЯВЛЕНИЙ ЦИВИЛИЗОВАННОСТИ УЧАЩИХСЯ

Здоровье – это состояние полного духовного, физического и социального благополучия, а не только отсутствие болезней и физических дефектов. Первостепенное значение физического благополучия для здоровья человека несомненно, но в настоящее время оно становится особенно актуальным. Связано это в первую очередь и с кризисным состоянием здоровья детей, и с их гипокинезией, и с трудностями адаптации к повышенным умственным нагрузкам в школах нового типа. Основным показателем физической культуры сознания является цивилизованность. Важнейшая функция цивилизации – приучение человека к культурным действиям по отношению к себе и себе подобным. Физическая культура сознания, как одно из проявлений цивилизованности, самоорганизует гуманные, то есть сообразные понятию «человек» отношения к своему здоровью и к использованию своих физических преимуществ не во вред, а во благо менее сильных окружающих. Взаимно выработанная цель обеспечивает удовлетворяющую обе стороны встречу внешних воздействий (педагогических требований учителя) и внутренних источников самоорганизации (личностных структур сознания ученика). В связи с этим развитие творчества в весьма специфичных видах отношений, возникающих в процессе создания лично ориентированной ситуации на уроке физкультуры между учителем и учениками,